

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztą: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. 7 pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

Dla polepszenia dotacyi nauczycieli szkół trywiałnych obowiązują się po wieczne czasy następujące gminy obwodu lwowskiego, a mianowicie: *Lesniowice* dodawane dotąd nauczycielowi szkoły miejscowej 5 mierzyc twardego zboża rocznie podwyższyć na 9 mierzyc; *Pustomyty* dodawać każdoczesnemu nauczycielowi bezpłatnie potrzebne na opalenia jego pomieszkania drzewo; a *Glinna* dodawać rocznie każdoczesnemu nauczycielowi 2 korey 21 garncy żyta; które to pożyteczne dla ogółu ofiary podaje c. k. Namiestnictwo z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

(Z urzędowej części *Gazety wiedeńskiej*.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższym własnoreka podpisany dyplomem wynieść najtąskawiej pensyonowanego profesora astronomii i dyrektora krakowskiego obserwatorium astronomicznego, *Dra Marjmiliana Weisse* jako kawalera orderu żelaznej korony trzeciej klasy, stosownie do statutów tego orderu, do stanu rycerskiego Cesarstwa austriackiego.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 3. sierpnia.

Dnia wczorajszego nastąpiło już zapewne zapowiedziane od dwóch miesięcy prawie widzenie się Monarchów Austrii i Prus w Gasteinie; dzisiejsze dzienniki jednak nie przyniosły jeszcze żadnych szczegółów o tem, a *Jener. Kor.* donosi tylko, że pobyt Najjaśn. Pana w Gastein przedłuży się może o jeden dzień, i zamiast w poniedziałek powróci Jego Ces. Mość dopiero we wtorek wieczorem do Wiednia.

Z wiadomości zagranicznych nie wiele nowego przyniosła pocztą; nawet żadnego telegramu nie zawierają ostatnie dzienniki. Na widowi powstania przycichło znowu cokolwiek od czasu ostatniej nieszczęśliwej utarczki oddziału Wiśniewskiego u granic wołyńskich, a *Czas* rozpisuje się tylko o nowych srogich rozporządzeniach rządu rosyjskiego, tak w Królestwie jak i w dawnych prowincjach polskich. Nie słychać też dotąd jeszcze nic pewnego o dalszem postanowieniu trzech mocarstw interweniujących za Polską; niektóre tylko dzienniki obstają przy tem pomimo zaprzeczenia *Gazety wiedeńskiej*, że do Wiednia nadszedł istotnie francuzki projekt nowej noty identycznej do gabinetu rosyjskiego, ale że dotąd nie zapadła jeszcze w tym względzie żadna uchwała w gabinecie wiedeńskim. Tymczasem zapewniają korespondencye francuzkie, że w Petersburgu pragną jak najgoręcej utrzymać pokój, ale mimo to uzbrajają gorliwie Kronsztadt i ściągają znaczne masy wojska do Finlandyi, jak gdyby obawiano się ataku od morza bałtyckiego. Równocześnie jednak czują tu wszyscy, że w obec nadzwyczajnej dziś agitacyi socyalnej w Rosyi, byłaby wojna prawdziwym powszechnym nieszczęściem, którego Cesarz Alexander z pewnością nie pragnie.

Podług wiadomości, jakie otrzymała *Jener. Kor.* z Jas, zbiera się tam coraz więcej Polaków i Węgrów, i w obwodzie tym panuje nadzwyczajny ruch, którego celu nie można dotąd jeszcze dokładnie odgadnąć; a *Jener. Kor.* sądzi, że może on być zarówno wymierzony przeciw Austrii jak i przeciw Rosyi. Także ma być rzeczą pewną, że Mierosławski ciągle jeszcze przebywa w Mołdawii; ale chociaż osobliwie francuzki konsulat jeneralny używa wszelkich środków, ażeby odkryć miejsce jego pobytu, były dotąd wszelkie usiłowania jego bezskuteczne. Równocześnie dowiaduje się *Jener. Kor.*, że książę Marcei Czartoryski odjechał 28. z. m. z Bukaresztu do Konstantynopola, otrzymawszy wprzód od księcia Kuzy zapewnienie, że z emigracją polską w Księstwach postępować będzie na przyszłość z wielkim pobłażaniem.

Od granicy bośniackiej piszą do gazety zagrabskiej, że objawiają się tam rozmaite usiłowania dla podburzenia ludności chrześcijańskiej. Tak na dniu 12. z. m. pojawiło się niespodzianie ośmiu znanych emisaryuszów serbskich w Silikowaczu, którzy zmieniwszy strój narodowy na ubiór Rajów zniknęli bez śladu. Ich zadaniem ma być, zwrócić uwagę mieszkańców na bliskie weiclenie Bosnii do Serbii i rozbudzić w tym celu sympatye Rajów. Prócz tego maja oni wyszukiwać bezpieczne miejsca na składy spodziewanej amunicyi i broni aż do dnia wybuchu, i komunikować plany swoje osobom zaufanym, któreby szerzyły dalszą propagandę w kraju. Jednak zdaje się, że Rajowie niebardzo sprzyjają emisaryuszom partyi powstańczej, gdyż w Dubicy tureckiej zaczęli już chwytac podejrzanych ludzi, dając się z tem słyszeć, że już kilkakrotnie zostali przez nich oszukani. Z drugiej zaś strony wyznaczył Mućdir w Krupie 100 dukatów nagrody za pojmanie każdego wicherzyciela.

Podług doniesień z Belgradu wzmocniają Turcy ciągle swoje załogi forteczne w Serbii. Temi dniami nadeszło znowu 2000 ludzi z Małej Azji, którzy ani po serbsku nierozumieją ani nie mogą się rozmówić z innymi Baszybozukami. Ci ludzie objęli już straż w wyższej i niższej twierdzy. Z tego powodu są koszary forteczne tak przepelnione, że w niższej części twierdzy musiano rozpiąć ze sto namiotów dla pomieszczenia wojska. Księżna Julia bawi dotąd jeszcze w Londynie i po jej zabiegach obiecują sobie, że gabinet angielski zajmie się z większą życzliwością sprawą serbską.

Z Aten donosi telegram z 25go z. m., że zgromadzenie narodowe ogłosiło amnestyę za wszystkie przestępstwa polityczne, popełnione przed 11. października. Kilku jeneratów i oficerów sztabowych po części usunięto a po części pensyonowano. W lasach na Pentelikonie trwa już od kilku dni pożar, który wyrządza wielką szkodę.

Pocztą lewentyńska na Tryest przyniosła wiadomości z Konstantynopola z 25. lipca. Mustafa Basza, były gubernator Uskupu, mianowany został jeneralnym gubernatorem Kurdistanu. Kwestya względem zaległego żołdu oficerów, którzy wystąpili ze służby tureckiej, nie została dotąd jeszcze uregulowana, pomimo wszelkich usiłowań ambasady francuzkiej. Kawalerya rozmaitych korpusów armii ma być pomnożona na 25.000 ludzi. Telegraficzna komunikacya między Izmaïłowem i Tulczą jest od kilku dni przerywana, ponieważ urzędnicy mołdawscy nie chcą przyjmować depesz. Ze Smyrny donoszą, że umarł tam w szpitalu sławny poeta grecki Alex. Soratzo, i że pojmano oślawionego rozbójnika Koku-riotti. Podług wiadomości z Tyflidy ma istnieć w całej Kaukazyi szeroko rozgałęziony spisec przeciw panowaniu rosyjskiemu.

Monarchia Austriacka.

Lwów, 3. sierpnia. Wczoraj w południe składały c. k. władze cywilne Jego Excelencyi Namiestnikowi Galicyi Fml. hrabiemu Mensdorff-Pouilly swoje życzenia z powodu otrzymanego wielkiego krzyża orderu Leopolda.

Gazeta wiedeńska zamieściła artykuł następujący:

„Przewidzieć można było, iż ogłoszenie odpowiedzi rosyjskich wzburzy do pewnego stopnia opinię publiczną w Europie. Sądzone z pewnością i wierzone, iż Rosya przyjmie słuszne zaiste propozycye mocarstw, odmowa więc jej wywołać musiała dotkliwe rozczarowanie. Stronnictwo wojenne, działające w wielu krajach w celu zupełnej niepodległości polskiej, korzystało z tego usposobienia. Lecz wpływ jego był krótki; namiętności się uspokoiły; wszędzie pojawiło się powszechne wytrzeźwienie i uznanie, iż usiłowanie mocarstw gwoli utrzymania pokoju europejskiego jeszcze nie zostały wyczerpane, i że odpowiedź rosyjska w części odmowna, w części wymijająca, nie może stanowić przedmiotu wojny. Wojna jest środkiem ostatecznym, a środka tego w ten czas tylko chwytac się trzeba, gdy nie ma już innego dla pomszczenia honoru państwa lub uratowanie jego interesu. Opinia publiczna tak we Francyi jak w Niemczech i w Anglii, jak i w Austrii utrzymuje, iż prosta odmowa Rosyi usłuchania przyjacielskich rad mocarstw, nie jest jeszcze nieodzownym powodem do zbrojnej interwencyi. Zdrowe zdanie, słuszniesze zapatrywanie się, wszędzie z czasem przemoże, bez przymusu. O ile zaś sprawa polska ma poniekąd prawo po sobie, o tyle znowu zważyć potrzeba, iż prawa mogą być wywalczone, lecz nie koniecznie wywalczone być muszą. Sympatye za sprawą polską, chociaż mogą być bardzo gorące, nie mogą jednak być uwzględnione, jeżeli idzie o naruszenie pokoju europejskiego. W takim położeniu tylko interes wszystkich mocarstw interesowanych jedynie decydować może.

Dowiedliśmy już przy innej sposobności iż w dotychczasowych krokach mocarstw nie było żadnej prowokacyi. Wierzmy jeszcze i dzisiaj, że środki ku pokojowemu załatwieniu nie są wyczerpane, i że nie trzeba zrzekać się nadziei, skłonienia Rosyi do słusznych koncesyi.

Depesza austriacka z dnia 19. lipca miała zdaniem naszym zasługę, iż utrzymała jedność niezachwianą między trzema mocarstwami. W jedności tej leży silna gwarancya pokoju europejskiego, ponieważ zawartą została w celu załatwienia sporu na drodze dyplomatycznej, gdyby Austriya była przystała na propozycyę rosyjską względem konferencyi mocarstw, które Polskę pomiędzy siebie rozebrały, a nawet gdyby w nim znalazła tylko element do dalszego traktowania kwestyi, w takim razie byłaby nie tylko zachwiała wiarę mocarstw zachodnich w szczerosć swoją, ale nadto byłaby obrażona słuszne ich żądania z wspólnego traktowania sprawy wynikające. Taki zaś obrót byłby sprawę jeszcze więcej zawikłał, i Rosya sama uznać to powinna, iż propozycya jej nie była do przyjęcia.

Wychodząc z naturalnego tego stanowiska, Rosya teraz sama siebie zapytać się musi, czyli nie lepiej dla niej będzie wstąpić na drogę, na której bez naruszenia praw swoich i należącego się jej uszanowania, z większą częścią Europy w zgodzie pozostać będzie mogła, niżeli utrzymywać rozstrojenie, które pomimo szczerego życzenia mocarstw, utrzymania porządku europejskiego, pełno jest niebezpieczeństw i dla niej samej szkodliwe. Oby umiała ocenić pokojowe usposobienie, które ze strony mocarstw tak widocznie przemaga. Mocarstwa te miłując pokój, życzą sobie zarazem uspokojenie Europy, oczekując więc, iż Rosya z swej strony chętnie się do tego przyczyni.

Wiedeń. 1. sierpnia. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) Najjaś. Pan przyjechał tu wczoraj zrana, a dziś zrana odjechał znowu w tym samym kierunku. Jego Mość Cesarz będzie nocować w Salcburgu, będzie tam w niedzielę zrana na paradzie wojskowej, a o godzinie 8. przed południem odjedzie do Gastein dla odwiedzenia bawiącego tam Króla pruskiego. Towarzyszy Monarsze w tej podróży pierwszy jenerał-adjutant hrabia Crenneville i jeden fligeladjutant. Żaden minister nie jedzie z Cesarzem. Zatem potwierdza się domysł, że ten zjazd Monarchów niebędzie mieć żadnego charakteru politycznego i jest tylko aktem grzeczności. Także i pobyt Najjaś. Pana w Gastein będzie zapewne bardzo krótki, i potrwa najwięcej kilka godzin, gdyż Jego Ces. Mość ma jak donosi *Jener. Kor.* — już 3. b. m. wieczorem powróci do Wiednia. Do tego też czasu — pisze *Oest. Const. Ztg.* nadejda tu z Paryża i Londynu oczekiwane nowe projekta, o których ministrowie zadają Monarchowi sprawę i powzięta będzie ostateczna uchwała. Dotąd nie podały mocarstwa zachodnie żadnej stałej podstawy dalszego postępowania, a projekt względem podpisania protokołu — był już dawno podany i dawno został zarzucony.

Najdostojniejsi rodzice cesarscy, Arcyksiążę *Franciszek Karol* i Arcyksiężna *Zofia* przybędą z przedsiębranej do Mariacell wycieczki w niedzielę do Schönbrunnu, a za kilka dni odjadą do Ischl. — W ciągu miesiąca sierpnia przybędzie do Wiednia Jego Mość *Król portugalski*.

Minister handlu, hrabia *Wickenburg* wyjeżdża w poniedziałek za urlopem na 14 dni udając się do Linczu i Salcburga. — Namiestnik Węgier, fml. hrabia *Palfy*, przybył 30. b. m. wieczorem do Wiednia, miał nazajutrz przed południem dłuższą konferencję z węgierskim kanclerzem nadwornym, hrabią *Forgachem*, a w południe był na osobnej audyencji u Cesarza. — Siedmiogrodzki deputowany sejmu hr. *Emeryk Miko* miał wczoraj audyencję u Jego Mości Cesarza, a przedtem był na konferencji u siedmiogrodzkiego kanclera nadwornego, hr. *Nadasdy*. — Francuzki ambasador książe *Grammont* odłożył na jakiś czas zamierzoną podróż swoją za urlopem do Francji; zaś małżonka jego i dzieci odjeżdżają w poniedziałek do Francji. — Mianowany nuncyuszem apostolskim w Wiedniu w miejsce kardynała de Luca arcybiskup Monsignor *Antoni Francinelli*, przybędzie we Wrześniu do Wiednia. — Panowie *Monass* i *Chrissides*, sekretarze tutejszej ambasady tureckiej, powrócili już do Wiednia z swoich podróży za urlopem. — Pierwszy sekretarz tutejszej ambasady francuzkiej, hrabia *Mosbourg*, powrócił przedwczoraj z Paryża. — Arcybiskup *Wierzchlejski* odjechał do Lwowa.

(*Rospisanie subskrypcyi.*) *Gazeta wiedeńska* ogłasza następującą odezwę ministerstwa ces. domu i spraw zewnętrznych z 31. lipca r. b.: „Z otrzymanych drogą urzędową bliższych wiadomości o ostatniem trzęsieniu ziemi na wyspie Rodus pokazuje się, że zamieszkali e. k. austriacycy obywatele ponieśli przy tem okropnem zdarzeniu wielkie szkody, a niektórzy z nich stracili całe swoje mienie.

Ponieważ ci nieszczęśliwi oczekują głównie od państwa, do którego należą, ulżenia swego niedostatku i zbawczej pomocy, widzi się być spowodowanem ministerstwo ces. domu i spraw zewnętrznych, zarządzić subskrypcję i składkę na ich korzyść, i dla uzyskania jak najobfitszego wsparcia odwołać się do powszechnego udziału i dobroczynności.

Odzywając się tedy niniejszem do stwierdzonego już tak często uczucia dobroczynności mieszkańców monarchii dla ich spółobywateli dotkniętych nieszczęściem na obcej ziemi, wydaje się zarazem rozporządzenie, ażeby nadchodzące datki w biórze tego ministerstwa należycie zbierane i jak najspieszniej na miejsce przeznaczenia odsełane były.

Wykaz wpływających darów będzie w swoim czasie z podziękowaniem podane do wiadomości powszechnej.“

(*Konferencja pocztowa internacyjalna w Paryżu.*) *Gazeta wiedeńska* zwróciła uwagę na rezultaty obrad konferencji pocztowej międzynarodowej, na wniosek rządu państw zjednoczonych północnej Ameryki w Paryżu zebranej, w której ze strony Austrii znajdował się rada ministeryalny *Löwenthal*, przez ministerium handlu i rolnictwa delegowany. Konferencje te, mające na celu ustanowienie zasad ogólnych, komunikacje pocztowe ułatwić mogących, składała się prócz delegowanego austriackiego z delegowanych państw następujących; a mianowicie Belgii, Rzeczypospolitej *Costa Rica*, Danii, Hiszpanii, państw zjednoczonych północnej Ameryki, Francji, Wielkiej Brytanii, Włoch, Niderlandów, Portugalii, Prus, Wysp sandwichskich, Szwajcaryi i miast hanzeatyckich.

W dziewięciu posiedzeniach zgodziła się na 31 punktów, które według jej przekonania, jako główne zasady kierowałyby miały prawodawstwem o komunikacji pocztowej międzynarodowej, wszystkich krajów, i w skutek których szczegółowe konwencje pocztowe zawieraneby zostały.

Jako punkta najważniejsze, usunąć mogące niedogodności obecnego stanu rzeczy, zasługują na uwagę propozycje następujące; a mianowicie:

1. Poczta powinna przyjmować i przeselać także listy z deklarowaną wartością.

2. Arkusze korekty drukowej, pisma, próbki towarów, druki wszelkiego rodzaju, do wszystkich krajów przeselane być winny za opłatą niższej taksy pocztowej.

3. Do wszystkich krajów dozwolone być ma frankowanie listów aż do miejsca przeznaczenia.

4. Taxa opłaty pocztowej w komunikacji między narodowej opierać się ma na systemie metrycznym, decymalnym, i postępować ma na progressyi od 15 do 15 gramów.

5. Przy pismach, drukach i próbkach towarów, taxa opłaty pocztowej poczynąć się ma od 40 gramów i postępywać od 40 do 40 gramów.

6. Wynagrodzenie za zgubiony list rekomendowany bez podania wartości, wynosić ma wszędzie 50 franków; w razie podania wartości, cała ta wartość wynagrodzoną być ma.

7. Opłata tranzytowa za korespondencje, wynosić ma połowę opłaty pocztowej wewnętrznej kraju tranzytowego.

8. Porto listowe morskie, nie może być wyższe nad porto listowe do tego kraju, który skutecznie transport morski.

Zasady te mówi, *Gazeta wied.*, „są racjonalne, słuszne i interesom komunikacji między ludami odpowiadające. Chociaż zaś są dotąd jedynie życzeniami i propozycjami, które rządy nie obowiązują, to jednak wielką będą miały wagę przy zawieraniu przyszłych konwencji pocztowych. Można się więc spodziewać, iż prace konferencji pocztowej międzynarodowej z roku 1863 nie będą daremne, ta bowiem konferencja przyczyniła się znakomicie do ułatwienia zadania poczty, we wszystkich państwach cywilizowanych.“

Francya.

(*Działanie komitetu centralnego polskiego w Paryżu. — Polemika między „la France“ i „la Presse“.*) Do *Jener. Kor. austr.* piszą z Paryża pod dniem 26. lipca, iż komitet centralny polski zaraz po nadejściu odpowiedzi rosyjskiej, zwołał na ogólne zgromadzenie wszystkich Polaków w Paryżu bawiących, którzy też z największą gorliwością się zebraли. W zgromadzeniu tem rozbięto najprzód notę księcia *Gorzakowa* z rozbioru tego, ta była konkluzja, iż mocarstwa teraz przekonane się mogą, iż od Rosyi na drodze negocjacji i półśrodków niezego spodziewać się nie mogą. Odmowa Rosyi a nawet jej natrząsanie się, z koncesyi przez mocarstwa żądanych, przekonane muszą dwory w Paryżu, Londynie i Wiedniu, iż Polacy są w zupełnym swoim prawie, odrzucając wszelką z Rosją transakcję, i żądania przywrócenia Polski jako koniecznego warunku istotnego załatwienia sprawy polskiej. Następnie uchwalono wspierać sprawę ojczyzny z największym wysileniem, wszelkimi środkami, Polakom za granicą bawiącym dozwolonemi, i nie unikać żadnych ofiar w tym celu. Wniosek, zastosowania ze strony zgromadzenia odpowiedzi na dumną bez przykłada notę *Gorzakowa*, cofnięty został, ponieważ jedyna na nią odpowiedź może być tylko w strzałach działowych, karabinowych i w cięciach pałaszem. Ustęp ten zgromadzenie przyjęło z hucznymi oklaskami. Rozeszło się zaś przy okrzykach „Niech żyje Polska, wolna i niepodległa!“

Między *la France* a *la Presse* toczy się tymczasem dalsza polemika o politykę francuzką w sprawie polskiej. Kiedy p. *La-guerroniere* w *la France* zachwala interwencję dyplomatyczną, jedynie ze strony Francji w sprawie tej właściwą, p. *Emile de Girardin* w *la Presse* utrzymuje, iż polityka ta na to się tylko przyda, ażeby Francję zdekonsyderować, która na drodze dyplomatycznej nie nie wskórawszy, cofnąć się będzie musiała. Zupełne niemieszanie się w sprawę polską, to zdaniem *la Presse*, byłaby jedyna polityka dla Francji właściwa. W ostatnim swym numerze *la France* w sążnistym artykule dowodzi, iż polityka Francji na drodze dyplomatycznej wielki już tryumf odniosła, bo się jej udało doprowadzić Rosję do zupełnego osamotnienia, izolowania. Na to *la Presse* bez długiego namysłu krótko odpowiada, iż rezultat ten nie wart papieru, na którym noty dyplomatyczne pisano, bo mocarstwo mające półmilionową armię i środki jej utrzymania, nie jest nigdy osamotnione, a z izolowania na drodze dyplomatycznej zarządzać sobie może.

Włochy.

Telegram z Turynu z dnia 30. lipca donosi, iż eskadra admirała *Provano*, złożona z 8 fregat i jednego statka awizowego, zbierze się w Cagliari, na wyspie Sardynii, i zwiedzi porty neapolitańskie i sardyńskie. Izba deputowanych przyzwoliła na pobór 55,000 ludzi, i na uzbrojenie gwardyi narodowej.

Dziennik Italie donosi, iż policya francuzka w Rzymie zrobiła rewizję w mieszkaniu posta tokańskiego. W skutek tej rewizyi, rząd papieski przesłał paszporta postowi tokańskiemu.

Z Rzymu donoszą do *Jeneral. koresp. austriack.*, iż nadanie godności kardynalnej arcybiskupowi paryskiemu, w zasadzie uchwalone już zostało, i na najbliższym konsystorzu do skutku doprowadzone zostanie.

Księstwa Nadduńskie.

Bukareszt, 24. lipca. (Różne wiadomości.) Korespondent *Gazety wiedeńskiej* donosi: Książę Kuza zajął od początku tego tygodnia pomieszkawie letnie w swojej wili w Kontrokui; także księżna opuściła Bukareszt i odjechała do dóbr swoich, gdzie zamysła spędzić całe lato.

Minister wyznań i nauk p. *Odoberko* odjechał do Jas dla zwiedzenia szkół w Mołdawii. Pod niebytności jego będzie go zastępował *Jan Ghika*. Nowy minister sprawiedliwości *Barbu Bello* wziął na miesiąc urlop, a jego tekę objął tymczasem znowu prezydent ministrów.

Szkody zrażdzone wylewem Seretu i Bystrzycy są bardzo znaczne; samo drzewo, uniesione wodą z lasów, obliczają na 100.000 dukatów. Straty zaś w zbożu i kukurudzy są jeszcze większe, a nieszczęśliwi mieszkańcy tych okęgów nie tylko stracili cały plon, ale nadto poniszczyła im woda wszystkie dawniejsze zasoby.

W miejsce przeniesionego do Bukaresztu barona *Offenberga*, mianowany został radca nadworny *Lex* zerantem rosyjskiego konsulatu w Jasach, a asesor *Romaneto* został zerantem rosyjskiego konsulatu w Gałacz. Mieszkańcy kilku okęgów wyprawili do księcia Kuzy adresy, dziękując mu za koncesye na bank i koleje żelazne; w ogóle jednak nie bardzo dowierzają tutaj, by te zakłady rzeczywiście mogły wejść w życie.

Zesłego poniedziałku odbyło się tu uroczyste założenie kamienia węgielnego na nową fabrykę broni, budowanej w Deolu Spiri, na placu, gdzie stał dawny pałac książąt wołoskich, zwany zwyczajnie *Curtea Arsa*; uroczystości tej przewodniczył sam książę Kuza. Wikaryuszowi metropolity w Jasach przyzwolono na koszta reprezentacyjne 15.000 piastrow, które nie były zamieszczone w budżecie. Archimandryci, którzy chcieli wywieźć papiery swoich klasztorów za granicę, zostali usunięci; mianowicie archimandryta *Czyl*, przełożony klasztoru *Floresti*, *Ghermano* przełożony klasztoru *Marginkui*, i *Cyryle* przełożony klasztoru *Sanct Catharina*.

Zesłego wtorku przyjmował książę Kuza pojanego dowódcę Polaków, *Miłkowskiego* z jednym z jego towarzyszy, wyraził im ubolewanie swoje nad krwawymi wypadkami pod Kagulem i pożegnał ich bardzo uprzejmie. *Miłkowski* i jego towarzysz byli w stroju narodowym i odznaczali się wielką powagą i statecznością; nazajutrz odjechali obadwaj do Turcji; inni zaś Polacy z jego oddziału znajdują się, jak słychać, jeszcze w Belgradzie.

Kronika.

(Wycieczka ze Lwowa do Wiednia.) Zaprojektowany przez pana Jul. Gablenza pociąg spacerowy ze Lwowa do Wiednia wyruszy 16. h. m. około godziny 6. po południu ze Lwowa, a stanie w Wiedniu dnia 17. h. m. o godzinie 8. minucie 15. wieczorem. Karty do jazdy tym osobnym pociągiem, do którego wolno bę zie każdemu uczestnikowi zabrać z sobą bez opłaty pakunek wagi 50 funtów, wydawane będą we Lwowie tak na kolej Karola Ludwika, to też na kolej północną do jazdy tam i napowrót i ważne będą na ośm dni, pociągi których może podróżny powrócić do Lwowa któremkolwiek regularnym pociągiem osobowym.

(Pożary.) W nocy z 29. na 30. z. m. zniszczył pożar w Turcie w obwodzie samborskim, wszystkie budynki gospodarskie tamtejszego izraelity *Uschera*. Zachodzi podejrzenie, że ogień był podłożony.

Tego samego dnia 29. z. m. wieczorem, powstał pożar w Jaworowie w obwodzie przemyskim, prawdopodobnie z nieostrożności w stodole przedmieścanina *Piotra Ch.* i zniszczył pięciu gospodarzom wszystkie budynki mieszkalne i gospodarskie ze znaczną częścią ruchomości.

(Przytrzymanie powstańców i amunicji.) „*Krak. Ztg.*“ donosi: „Od 25go z. m. do 1. h. m. przytrzymały patrolo w okręgu miasta Krakowa 85 ochotników do powstania, a 18 odstawiono tam ze Lwowa, Złoczowa, Tarnowa, Brzezina i Wiśnicz. Zaś z Krakowa wywieziono 16 dla internowania do Ołomuńca, a 11 za granicę. Nadto przytrzymano dnia 31go z. m. w przejeździe przez Kraków dwa wozy, każdy z 2 cetnarami prochu.“

(Rajskie ptaki.) Wiadomo, że naturalista *Alf. Wallace*, w ostatnich czasach przywiózł do Anglii kilka par żywych rajskich ptaków, co miało znaczny wpływ w tym kraju. „*Geographische Mittheilungen*“ *Petermana*, podają niekiedy szczegóły o ostatnich podróżach tego naturalisty, który od 1846 r. uskutował pięć wypraw do Nowej Gwinei i wysp sąsiednich, prawdziwej ojczyzny rajskich ptaków, a mimo to zaledwie potrafił z trzynastu znanych rodzajów takich ptaka, zebrać tylko pięć. O ile się zdaje, wszystkie jego rodzaje są teraz rzadsze niż przed dwudziestą laty. Natura, mówi pan *Wallace*, nie zdaje, tak urządziła, ażeby udzielane przez nią skarby, nie straciły swojej wartości, z powodu ułatwienia do nich dostępu. Naprzód wyrbrzeże jest bez przystani i ochronień, i wystawione na wszelkie hnrze oceanu Wielkiego; potem kraj jest zajęty przez góry porośnięte drzewami, poprzecinany bałkami i przepaściami; nakoniec mieszkańcy należą do ludzi najdzikszego charakteru, zostających na najniższym szczeblu cywilizacji. Pośród takich warunków, trzeba zdobywać rajskie ptaki, których najbardziej upowszechniony rodzaj, *paradisea regia* znajduje się na wszystkich wyspach koło Nowej Gwinei, z wyjątkiem wyspy *Waigin*; potem najczęściej napotykanym rodzajem *paradisea papuana* i *paradisea magnifica*. Wszystkie wyspy, gdzie znajdują prawdziwe rajskie ptaki, połączone są z Nową Gwineą podmorzami i łałkami, i widać przy jednym z poprzednich okresów geologicznych stały się jedną z nią całością. Wszystkie znane rajskie ptaki pochodzą z półno-

eno-zachodniego półwyspu Nowej Gwinei, najczęściej odwiedzanego przez kupców z Malezyi. *P. Wallace* sądzi, że inne jeszcze niezbrane części tej wielkiej wyspy, zawierają piękniejsze od obecnie posiadanych gatunki rajskich ptaków, a dla tego zachęca naturalistów i podróżników do zwrócenia uwagi na ten tak mało zbadany kraj; w istocie żaden kraj może nie obiecuje tak świetnych rezultatów pod względem odkryć.

(Środki przeciw kołowaczynie u owiec.) Dzienniki francuzkie podają następujący, łatwy sposób uprzedzenia kołowaczyny u owiec. Choroba ta jedna z najbardziej zabójczych dla owiec, niszcząca nieraz całe gromady, sprawia jest przez wodnice mózgowie zwykle znajdujące się w owczarniach i składające swe jajka w nozdrzach owiec; jajka te, w kształcie pęcherzyka, dochodzą do wielkości laskowego orzecha. Owce z silnego bólu kręcą się na wszystkie strony i nakoniec zdychają. Bardzo łatwo jest pozbyć się tych owadów z owczarni; dosyć do paszy przymieszać bukszan i jałowiec; silny zapach tych roślin oddala owady i zapobiega zgubnemu składaniu przez nich jaj.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Zaleszczyki, 19. lipca. Ceny przeciętne zboża i innych artykułów od 1. do 15. h. m. na targach w Borszczowie, Czortkowie, Husiatynie, Mielnicy, Kopyczyńcach i Zaleszczykach.

Miejscę targu:												
Borszczów		Czortków		Husiatyn		Mielnica		Kopyczyńce		Zaleszczyki		
zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	
walutą austriacką												
Mec pszenicy	3	. .	2	67	2	40	2	80	3	. .	2	40
„ żyta	1	80	1	53	1	85	2	. .	1	80	1	28
„ jęczmienia	1	60	1	47	1	50	1	50	1	60	. .	90
„ owsa	1	50	1	27	1	50	1	50	1	40	. .	90
„ hreczki	2	65	2	47	2	20	1	80	2	20	2	. .
„ kukurudzy	1	60	1	67	2	. .	1	50	2	. .	1	35
„ ziemniaków	1	10	. .	50	60	70
Cetnar siana	1	30	. .	97	1	20	2	40	1	. .	2	. .
„ wełny
„ nasienia koniczu	40	40	40	. .
Sąg drzewa twardego	5	. .	5	50	10	. .	11	. .	7	. .	6	50
„ miękkiego	4	50	8	. .	6
Funt mięsa wołowego	9	. .	10	. .	10	. .	10	. .	11	. .	11
Mas okowity	43	44	. .	45	. .	40

Przegląd miesięczny

stanu galicyjskiej kasy oszczędności z dniem 31. lipca. 1863.

Stan czynny:				złr.	k.	d.	złr.	k.	d.
Gotowizna				45.462	81	.			
Papiery publiczne:									
a) nieulegające kursowi i płatne za okazaniem				128	4	.			
b) nieulegające kursowi z terminem najdłuższym sześciu miesięcy				410.405	.	.			
c) sprzedajne po kursie				308.655	99	.			
Zastawy: kwoty udzielone na papiery i monety z terminem najdłuższym dni 90				302.044	.	.			
Weksle: których terminu nie nadeszły z terminem najdłuższym dni 90				116.025	.	.			
Pożyczki hipoteczne:									
a) ziemskie	1,919.813	zł.	6 kr.						
b) miejskie	819.524	zł.	17 kr.	2,639.337	23	.			
Rachunek różnych osób: drobne nalezytości i niedobory				949	87	.			
Stan bierny:									
Wkładki na książeczki: było z końcem zesłego miesiąca	3,440.999			51	.				
w m. h. włożyły	846	str.	77.315	zł.	16	kr.			
„ „ wypłacono	1172	str.	115.820	zł.	18	kr.			
Przewyżka zwróceń	38.504			2	.		3.402.495	49	.
Zakłady publiczne na rachunkach ciągłych mają Rachunek różnych osób, nadwyżki i kwoty nadoslane do rozliczenia							51.359	13	.
							12.805	68	.
Ogóły	3,823.007			94	.		3,466.660	30	.
Odjąwszy sumę mniejszą od większej	3,466.660			30	.				
Przewyżka surowa stanu czynnego, stanowiąca fundusz do rozliczenia się w końcu roku ze stronami z należnych im prowizji, niemniej do pokrycia strat i zysków	356.347			64	.				

Od Dyrekcyi galicyjskiej kasy oszczędności.

Lwów, dnia 31. lipca 1863.

Nad dyrektor:
Laskowski.

Za Dyrektora:
Gregorowicz.

Ostatnia poczta.

Berlin, 1. stycznia. *Norddeutsche Zeitung* pisze: „Dzienniki austriackie ogłosiły reskrypt jenerała *Waldersee*, względem zaprowadzenia stanu oblężenia w Poznaniu. W Berlinie, w sferach właściwych, nie o tem nie wiedzą.“

London, 1. sierpnia. Z Bombaju donoszą pod dniem 9go lipca: *Nena Sahib* uwięziony został w świątyni w *Ajmere*. Dokumenta przy nim znalezione, naprowadzają na ślad wielkiego sprzyśięnienia, dowodzą oraz, iż miał wiele pieniędzy do swej dyspozycji.

Turyń, 1. sierpnia. Izba deputowanych przyjęła 146 głosami przeciwko 54 projekt do prawa względem zaprowadzenia podatku konsumcyjnego.

Następnie uchwalono nabycie przez rząd drogi żelaznej Wiktora Emanuela, tudzież ustąpienie dróg żelaznych kalabrijsko-sycylijskich towarzystwu Lafitte.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 1. sierpnia.

Hotel George: PP.: Zaleski W., z Podola. Hotel europejski: Rulikowski L., z Switazowa.

Dnia 2. sierpnia.

Hotel George: FP.: Łodyński Hier., z Milatyna. — Jakubowicz Alex., z Dobrowód. — Smarzewski F., z Tarnopola.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 1. sierpnia.

PP.: Sarnieki A., Krokowski A. i Sadowski J., na Podole. — Ks. Radziwiłł W., na Ukrainę. — Cielecki W., do Byczkowiec. — Gerlicz Jakób do Warszawy.

Dnia 2. sierpnia.

PP.: Piasecki K. i Sufczyński K., do Polski. — Skrzyński Ig, do Strzyżowa. — Januszewski T., do Ubienia. — Chwalibóg J., do Lipowiec. — Skarżyński F., do Warszawy. — Rulikowski L., do Switazowa.

TEATR.

Dziś w teatrze niemieckim: „Ein armer Webergeselle“, komedia wznowiona ze śpiewami w 3 aktach.

Dnia 1. sierpnia 1863 r. wyciągnięto w c. k. urządzie loteryjnym lwowskim następujących pięć liczb:

43. 33. 36. 74. 26.

Przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 12. i 22. sierpnia 1863 r.

Spstrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 1. i 2. sierpnia 1863.

Table with columns: Pora, Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum., Stopień ciepła według Reaum., Stan powietrza wilgotnego, Kierunek i siła wiatru, Stan atmosfery.

Table with columns: Pora, Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum., Stopień ciepła według Reaum., Stan powietrza wilgotnego, Kierunek i siła wiatru, Stan atmosfery.

Kurs lwowski.

Dnia 1. sierpnia.

Table with columns: Dukat holenderski, Dukat cesarski, Półimperyal zł. rosyjski, Rubel srebrny rosyjski, Talar pruski, Polski kurant i pięcioletówka, Galicyj. listy zastawne w a. za 100 zł., Galicyjskie obligacje indemnizacyjne, 5% Pożyczka narodowa, Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 1. sierpnia.

Table with columns: 5% Metaliki, 5% pożyczka narodowa, Losy z 1860 roku, Akcyje banku wiedeńskiego, Londyn, 10 funtów szterlingów, Dukat pojedynczy, Srebro.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 31. lipca.

A. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

Table with columns: A. Państwa. pien. towar. W austr. wal. po 5%, zwrotny po 5%, Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca, Z r. 1851 ser. B. po 5%, Metaliki po 5%, Metaliki z proc. od maja do listopada.

Table with columns: Przech. do wyl. z r. 1839, Przech. do wyl. z r. 1854, Przech. do wyl. z r. 1860, Przech. do wyl. z r. 1860, Renty Como po 42 lir. aust.

Table with columns: W. yłos. obl. dawn. długu państ., Przech. do los. obl. daw. długu państ., z proc. w kraju, dfto. z procent. za granicą.

Table with columns: B. Krajów koronnych. Niższej Austrii, Wyż. Aust. i Sałcb., Czech, Morawii, Szlaska, Tyrolu, Kar. Krainy i W. ył.

Table with columns: Obligacye indemn. 100 zł. za 100 zł., Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł., Banatu Tem., Kroacyi i Sławonii, Galicyi, Siedmiogrodu, Bukowina.

Table with columns: 2. Stan oblig. domestykaln., Po 3% za 100 zł., 2 1/2% " 100, 2 1/4% " 100, 2% " 100, 1 3/4% " 100.

Table with columns: 3. Akcyje. (Za sztukę.) Banku narodowego, Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a., Niż.-austr. tow. eskomt., po 500 zł., Półn. kol. po 1000 zł. m. k., Tow. kolej żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.

Main table with multiple columns for various market data, including exchange rates and prices.

Main table with multiple columns for various market data, including exchange rates and prices.